

TURO KUNINGAS | VÄLITYÖ | WSOY

TURO KUNINGAS | VÄLITYÖ

KIITOKSET

WSOY:n kirjallisuussäätiö,
Alfred Kordelinin säätiö,
Samuli, Anna-Riikka,
Elina, Sari, Annina

© TURO KUNINGAS JA WSOY 2018

ISBN 978-951-0-43087-3

PAINETTU EU:SSA

TÄMÄ KAUPUNKI on pimeä ja valoja täynnä. Seppä odottaa minua autossa. Se on levittänyt viikonlopun ristikon ratin päälle ja pureskelee kynää. Kaikki mikä täällä näyttää suoralta ja kiiltävältä on kieroja ja likaista. Sen tuntee jaloistaan lähtien, siitä miten märkä sora rouskuu kengänpohjien ja asfaltin välissä.

Seppä ei irrota katsettaan ristisanatehtävästä, kun lähestyn, mutta käynnistää moottorin ennen kuin tartun ovenkahvaan ja on laittanut lehden pois, kun istun etupenkille. Moikkaan ja vedän oven kiinni. Seppä nyökkää ja taivuttelee mersun väylille liikenteen sekaan.

Soljumme autojen ja kaistojen raameissa kuin pisara nestemäistä metallia, kuin uuden sukupolven terminaattorit. Se on vale: me olemme jo entistä mallia. Seppä välttelee jonot ja useimmat punaisista, minun osani on vilkuilla kelloa, vaikka tiedän, että ehdimme. Olemme hiljaa, paitsi yhdessä risteyksessä puuskahdamme epäuskoiset nauruntapaiset porsaaksi tuunatun Transitin sykehdyttäminä. Sitten Seppä jatkaa taas niin pehmeästi, että tuntuu kuin katu liikkuisi eikä auto. Sataa. Mersun stereoissa soi tänä iltana Eagles.

Olen saattanut kokea jotain seppämäistä ihmisen ja koneen ykseyttä nuorena ajaessani trukkia varastolla. Trukista tulee keho-plus, ehkä vielä enemmän kuin autosta, koska trukissa on jalkojen lisäksi myös kädet.

Koneeseen yhtymiseen menee tunteja, ihmiseen vain sekunteja. Toisiin ei saa yhteyttä vuosienkaan yrittämisen jälkeen. Toisista ei pääse irti koskaan. Olen valinnut väärän takin.

Olemme riittävän ajoissa perillä. Kiitän Seppää kyydistä ja läksiäisiksi osoitan Sepän oveensa taittamaa lehteä: Atet, Akaa, Aton, inua.

Eiku tää on vaikee, Seppä sanoo.

Niinpä tietysti. Kas kun se ei täytä sitä ajossa.

Nousen autosta ja suuntaan pääovia kohti muun joukon mukana. Astun lammikkoon. Minulla on seissyt pitkin päivää, sarja selittämättömiä ja hallitsemattomia jomottavia paisumisia, taas alkaa yksi, tartun siihen tiukan villatrenssini taskun läpi. Itse olen kuunnellut viime aikoina Miles Davisia. Talvet ovat nykyään aina vain lämpimämpiä. Ensimmäinen näytös on juuri alkamassa.

1988

Elias Kukko muuttaa takaisin Suomeen ja avaa Helsingin Töölöön maan ensimmäisen kukkodokoulun, jossa opetetaan hänen kehittämänsä kamppailulajia.

1989

Elias Kukon kirjoittama opas- ja muistelmateos *Kukkodo* ilmestyy suomeksi. Uusia kukkodokouluja perustetaan.

1990

Elias Kukon elämästä kertova dokumentti valmistuu. Television kesäohjelmistossa nähdään sarja Elias Kukon tähdittämiä, Malesiassa kuvattuja toimintaelokuvia. Teokset *Kukkodo II* ja *Kukkodo III* julkaistaan. Ensipainokset myydään loppuun päivässä. Vastikään perustettu Kansallispuolue rp. pyytää Elias Kukkoa ehdokkaakseen tuleviin eduskuntavaaleihin.

1991

Kansallispuolue saa eduskunnasta
viisi paikkaa. Ykkösharava Elias
Kukko kerää Helsingin vaalipiiristä
30 187 ääntä. Neljä muuta valittua ovat
Kansallispuolueen keskushahmo,
Suomen Kansan Suomalaisista
loikannut entinen ministeri Pertti
Piiliäinen, kahdesti 1970-luvulla
olympialaisissa neljänneksi
sijoittunut kuulantyyntönnön legenda
Sirku »Rivakka» Rauvo, värikäs
paikallisradiotoimittaja Hantta
Kuukso sekä puolueen ideologi,
kansanperinteen apulaisprofessori
Joutsu P. Kajava, jonka kasvopiirteet,
eleet ja mieltymys frakin käyttöön
aiheuttavat pysyvän liikanimen Lisko.

1992

Elias Kukko pitää eduskunnassa
Suomi on mätä laiva -puheensa.
Kansallispuolue nousee
kunnallisvaaleissa maan neljänneksi
suurimmaksi puolueeksi. Pertti
Piiliäinen menehtyy sydänkohtaukseen
Eduskuntatalon hississä Elias Kukon
käsivarsille.

1993

Osa oppositiopuolueista yhdistyy
Kansallispuolueeseen. Syntyy
Kansallisiitto rp. sekä kahdessa
viikossa yli 156 000 kannattajakorttia
keräävä valitsijayhdistys tukemaan Elias
Kukon presidenttiehdokkuutta.

1994

Elias Kukko valitaan tasavallan
presidentiksi vaalien toisella
kierroksella 58,7 prosentin
ääniosuudella.

1995

Kansallisiitosta tulee
eduskuntavaaleissa maan suurin
puolue. Elias Kukko nimittää uudeksi
pääministeriksi Joutsi »Lisko»
Kajavan.

1999

LATTIA.

Ja seinät ja katto.

Ja niin edelleen. Mitä vielä?

Pöytä. Pöytä ja muutama jalallinen lehtiötäulu.

Projektori, valkokangas, pari kaappia. Sähköt, johtoja.

Lisää pöytiä ja tuoleja, ryhmätyöskentelyä enteilevällä tavalla.

Ikkunoita. Matala ruuturivi katonrajassa. Syksy. Syysaamu, harmaa.

Valot kattoon. Ovi. Ovi auki. Sisään nelikymmenpäinen normaalijakauma duunaria ja toimihenkilöä, suureen huoneeseen kuin alkueläimet petrimaljaan, hakevat uomansa kuin vesi, loksahtavat paikoilleen kuin lohkaaret, duunarit perälle flanellipaidoissaan ja huppareissaan sekä paskaisissa farkuissaan, toimihenkilöt eteen slipovereissa, poolokauluksissa ja suorissa housuissa, ikähaarukka 20–60 vuotta, jonkin kohtuukokoisen yrityksen kahden kerroksen väkeä kaiketi, kenties suuremman kokonaisuuden yksi yksikkö, sen tarkempi määrittely ei ole tarpeen, yleisinhimillisen merkityksensä puolesta siinä voisi istua sakkia yhdestä, kahdesta tai sadasta eri firmasta tai kymmenkertainen määrä valtavasta konsernista, jopa koululaisryhmä tai vaikka Hönö ja Repa Lasol Beachilta, samapa tuo, seuraavan kymmenen vuoden aikana tämä toimitusjohtajan kivenkovaksi mainostama *meidän porukka* paukutetaan kiveä kovemmalla liiketoiminnallisella lekalla pieniksi murusiksi kansantalouden alttarille ilman minkäänlaista seremoniallisuutta, bulldousataan jäljelle jääneet rippeet tomuksi ja sutaistaan hajatyöalueen suuntaan.

Sokos Hotelin pohjakerroksen kokoustilaan 3 *meidän porukka* saapuu kuitenkin turvallisen myötäällön tuomana. Lihavia vuosia on vielä edessä, palkankorotuksia, virkistysretkiä, suuria linjoja ja positiivisia näkymiä. Sitten raportteihin ilmestyvät miinukset kuin alkavan flunssan ensimmäiset värinät. Pientä lenssua, kuittaa toimitusjohtaja katsauksessaan, ei pidä välittää. Ei tässä mistään vakavasta puhuta, ja jos puhuttaisiin, toimitusjohtaja on sen verran sivistynyt mies, ettei ainakaan vertaisi vakavaan tautiin. Firma niiskahtelee ja köhii, mutta jatkaa kulkuaan. Kunnes tulee sellainen aivastus, että koko talo huojautaa. Yskä pahenee. Viluttaa ja kolottaa. Henki ei kulje, jokin helpotus täytyy löytää. Kirjoitetaan reseptejä pohjalta *hyvässä yhteisymmärryksessä ja uusien haasteiden pariin*. Väkeä irtoaa kuin limaa. Lääkintä auttaa hetkeksi, mutta myöhemmin oireilu pahenee. Kuumeisia, kireitä palavereja, vetämättömyyttä, sairauslomia, epäluuloja, riitoja ja huhuja. Yleiskunto romahtaa, haetaan ratkaisuja, ehkä tämä auttaa, ehkä tuo, tehdään ylimitoitettuja hankintoja, tehdään alimitoitettuja, otetaan riskejä, vältetään niitä, säästetään rahaa ja törsätään, ollaan kuin eroamaisillaan oleva pariskunta toivottomalla korjauslomalla. Lopulta perusteelliset tutkimukset ja diagnoosi: ei flunssaa vaan syöpää. Aloitetaan radikaalit hoidot, saneeraukset, taas uudet yt-neuvottelut, lomautukset, irtisanomiset. Kenties vielä yhdet yt:t? No otetaan vielä yhdet.

Sitten loppurysäys.

Sokos Hotelin petrimaljan nro 3 alkueläimille on kertynyt sen verran hoksotusta, että ne tietävät talouselämän olevan murrosikäistä suhdannevaihtelua, jota vastuulliset aikuiset yrittävät ymmärtää vastuullisten aikuisten tapaan ja tulkita parhaansa mukaan ja parhain päin, etenkin ne aikuiset, joiden mukaan tilanne on aina hälyttävä: hehän kertovat, että negatiivinen näkymä kääntyisi positiiviseksi tulemaksi, jos toimittaisiin niin kuin he sanovat. Tiedon kanssa kilpailee vahva usko: jokainen alkueläin laskee sen varaan, että kymmenen vuoden kuluttua

työnkuva on osapuilleen sama, taakka kevyempi ja palkka parempi. Todellisuudessa kymmenen vuoden kuluttua Sokos Hotelin porukka on ympäri karttaa, murskeena toisissa yrityksissä, työttöminä, työkyvyttöminä, eläkkeellä, muutama jo haudassakin, yhdestä tulee kostaja. Tämä todellisuuden kuva on alkueläimen dna:ssa pelkona, sidoksessa uskon ja tiedon kanssa.

Kymmenen lihavaa vuotta on tietysti pitkä hyvä aika yksilön elämässä, mutta se ei tee loppurysäystä yhtään helpommaksi. Ei kymmenen vuoden kärsimystäkin korvata yhdellä voitolla. Tuleva voitto ei kuittaa yhtäkään mennyttä tappiota. Kuinka paljon mieluummin Carl Lewis olisi tuuletanut voittajana heti Soulin satasen maaliviivalla koko maailman edessä? Tässä pelissä käteen jäävää loppusaldoa on vaikea ja turha laskea, koska sitä ei ole. Jonkin arvion mukaan se on plus miinus nolla. Sokos Hotelin porukan osalta se on 2,97. Tähän tulokseen päädytään vertailemalla työtyytyväisyystutkimuksia mainitulla kymmenen vuoden jännteellä alkaen Sokos Hotelista ja päättyen loppurysäykseen. Tiedätte varmasti: 1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä. Seuraamalla yleisen työtyytyväisyyden indeksiä keskiarvoksi saadaan mainittu 2,97. Paras tulos, 3,52, mitataan kaksi vuotta Sokos Hotelin jälkeen ja heikoin, 2,24, juuri ennen loppurysäystä. Annetulla asteikolla yhdestä viiteen 2,97 on pikkiriikkisen alle puolivälin eli käytännössä plus miinus nolla.

2,97 riittänee kuvaamaan käteen jäävää saldoa, kun loppurysäyskin lasketaan mukaan.

Sokos Hotelin petrimaljassa uiskentelee nyt muita pontevampi ameeba, toimitusjohtaja. Pikku ripsiäiset ja rapsiäiset hiljentyvät. Tj alkaa puhua, mutta sieltä tulee pelkkää alustusta. Jotain muutakin on siis vielä tulossa. Alustuksesta selviää, että tulossa on pääesiintyjä, petrimaljan syyttävä katalyytti, tulee jo, saapastelee sisään, kättelee toimarin, nyökkää yleisölle, ottaa paikkansa kokoustilan etualalta, suuren ja menestyvän helsinkiläisen valmennus-, media-, pr-, tapahtumatuotanto-, moni-

toimi- ja niin edelleen -yrityksen kouluttaja, noin 35-vuotias Alain Mikli -mies.

Pysäytetäänpä tähän.

Nyt on maltettava. Helppohan näitä Alain Miklejä olisi pistää halvalla, jopa vihata. He antavat arvostelijoille avaimet käteen jo ammatinvalinnallaan. Kouluttaja, konsultti, yritysvalmentaja, life coach etc. – nämä eivät ole arvoneutraaleja sanoja ja titteleitä, vaan ne herättävät yhtä suurta mielenkuohua ja valmiita mielipiteitä kuin vaikkapa poliisi, poliitikko tai aikuisviihteen ammattilainen.

Alain Mikli -mies ei ole vielä edes avannut suutaan, tuskin erottunut ääriviivoiltaan, ja hänet on jo tuomittu, paketoitu ja lähetetty suoralla kurssilla, jos ei sentään helvettiin tai jätteenkäsittelyyn niin ainakin sinnepäin, kohti lähintä kesäteatteria tai ravintolarevyytä karrikoitujen koppelakkien, ministerien ja pornotähtösten seuraksi.

Lukekaa iltapäivälehtiä, käykää Peacockissa, katsokaa *Kummelia, Putousta* jne., mikä aikanne ja viitekehysesne onkaan, rajatkaa henkilö hahmoksi, liittäkää hahmo heimoon, sysätkää koko laji syrjään.

Niinkö tämä Alain Mikli pitäisi pikaisesti lajitella? Pieniksi kirjaimiksi, alainmikkiksi?

Olisiko syytä antaa miehelle mahdollisuus? Lykätä tuomiota? Katsellaan häntä edes hetki, miltä vaikuttaa.

Jatketaan.

Siis Alain Mikli -mies. Hänenkaltaisiaan rahvas näkee yleensä vain mainoskuviissa. Solakka, tummakulmainen, muistuttaa studiokauden Gregory Peckiä – ja niin edelleen. Luonnonlahjana tehokas kaksivaihteinen ilmeistö. Ykkönen: mieteliäs, tarkkaavainen ja keskittynyt, tarkoitettu perusajoon, pitämään kuulijat varpaillaan ja puhujat asiassa. Kakkonen: rallivaihde, silmänräpäyksessä irtoava hymy, joka ruopaisee vakavuuden tieltään esiripun tavoin suupielistä silmäkulmiin ulottuviksi laskoksiksi. Rento bisnestyyl. Maltillisen rohkeasti kuvioitu

slim fit -paitapusero, pari ylänapia auki, kaulukset hieman pystyssä, erittäin istuvat Dieselin kulutuspesty farkut, punainen nahkavyö, Milanosta ostetut kengät, Patek Philippe -rannekello, mainitut kehykset linsseineen, silmälasit joita hän ei edes tarvitse, kunhan tykkää pitää joskus tällaisissa tilaisuuksissa, ja puolipitkä, kastanjanruskea surffaajan tukka, joka on juuri sillä tavalla tärkätty, ettei se näytä tärkätyltä. Leuka sinervää rahinaa, hampaat virheettömät, iho tuoreen kaukomatkan sävyttämä ja hoidettu, kädet jäntevät ja elehtiväiset, vartalo kuin rautanaula. Miklin tuoksu avautuu tuoreena bergamottina ja lempeänä laventelina, sykkii syvemmältä cappuccinoa, jasmiinia, seetriä, kieloa ja vadelmaa päättyen santelipuuhun, patsuliin, meripihkaan ja vaniljaan, josta yhdelmästä muodostuva *sillage* on enimmälti vaniljaisen suklaakahvinen muttei missään nimessä liian makea tai halvan oloinen vaan lämmin, kiehtova ja mieleenpainuva. Siniharmaan pikkutakkinsa Mikli on heittänyt tuolin selkänojalle, heittänyt sen pehmeällä liikkeellä, jossa voima otetaan maasta jaloilla, siirretään lantion kautta ylävartalon kierto, olkapäähän, kyynärniveleeseen, ranteeseen, sormiin ja lopulta takkiin.

Business as casual, letkauttaa Miklin pomo, yritysvalmennuksen, mediastategian, tapahtumatuotannon, puhetalouden jne. guru, jonkin palaverin päätteeksi Miklin edustaman ulkoisen tyylin kuvauksen, jossa on tietoisesti kömpelösti murjaistu tuttua englanninkielistä lausahdusta hännäntyveen. Smart casualiahan tässä suurin piirtein tarkoitetaan, se on toki tuttu termi, mutta gurun tietoisesti kömpelö ja vielä tietoisemmän nokkela heitto hyvällä ajoituksella herättää naurunremakan. Kaikki palaveriin osallistuvat yhdistävät jutun välittömästi suomalaisyritysten noloihin englanninkielisiin mainoslauseisiin, joissa tankero-kirveestä koipeensa saanut slogan ontuu firman nimen luo, asettuu makaamaan sen alle ja kuolee verenhukkaan. Kaikki, koska he ovat postmodernin, sitä edeltävän ja sen jälkeisen sekä vielä senkin jälkeisen, ikuisen, ironian ammattilaisia.

Business as casual. Lause lämmittää päiviä, viikkoja, jää elämään monivivahteisena gurun lähipiirissä. Guru itse laajentaa spontaanin heittonsa kokonaiseksi luvuksi seuraavaan elämän- ja liike-elämänhallintaoppaaseensa. Kolumnistit kutsuvat gurun toimintatapoja hurmaavaksi tappamiseksi ja maan katsotuin tv-vittuilija hänen puhetaitoaan *miten niin sä et anna mun vetää sua perseeseen* -retoriikaksi. Paljon vitsaillaan myös gurun leiskuvan pitkistä ja vahvoista hiuksista, jotka sävyttyvät charmantisti suo- laan ja pippuriin jo nuorella iällä ja joiden väri nyt viidenkymppin kynnyksellä on tahtumassa hopeanharmaasta valkoiseen. Kun guru vielä kasvattaa tuuheat, hevosenkenkämalliset viikset paksujen, pikimustien kulmakarvojensa seuraksi koristamaan jylhäprofiilisia joskin kapeita kasvojaan, hän muistuttaa hämmästyttävän paljon amerikkalaisnäyttelijä Sam Elliottia, tuota syvä-äänistä ja muikeaa cowboytyyppiä.

Millaista tarinaa kuullaan gurun oppipojalta? Annetaan Sokos Hotelin Alain Miklille ääni, puolustautukoon, perustelkoon olemisensa.

Nopeasti selviää, ettei Mikli ainakaan heti lähde murskaamaan ihmisten ennakkokäsitystä omasta tyyppistään. Pukeutumisohjeiden lisäksi Mikli on imenyt itseensä gurun iskusanat, teesit, opinkappaleet ja maailmankatsomuksen. Mikli on jotain sellaista, mitä saadaan aikaiseksi, kun astutetaan verkostomarkkinoija ja evankelista. Juuri nyt hän seisoo Sokos Hotelin kokoushuoneessa ja taivuttelee Platonin luolavertauksen tarkoitusperiensä mukaiseksi. Hän kääntää toimistolaisia ja työläisiä – tai perseitä ja käsiä, kuten Mikli sanoo – vapautumaan kahleistaan, astumaan valoon, ottamaan elämän haltuun ja tekemään yksilönä sellaisia pieniä asioita, joista rakentuu suuri, maailmaa muuttava kokonaisuus.

Ääntä täydentää liike. Mikli tussaa raivokkaan ekspressio- nistista geometriaa A1-kokoiselle lehtiötaululle, joka ei meinaa pysyä jaloillaan Textmark-offensiivin aikana. Toiminta näyttää edelleen Peacockilta, *Putoukselta, Kummelilta* jne. Kolmiot,

ympyrät, neliöt, säteet, kaaret, ajatusviivat ja aikajanat aukeavat kuin haavat paperille. Kun arkki on viilletty täyteen, se vedetään syrjään ja aletaan silpoa seuraavaa. PowerPointia Alain Mikli ei käytä, se on maakuntafirmojen media, kökköistä Windows-pohjaista esittämistä, jossa kuvitellaan, että ollaan kehityksen aallonharjalla, kun asia havainnollistetaan oikein tietokoneen kanssa, tankataan aa-tee-koota. PowerPoint kehitettiin alun perin Macille, mutta sitten Microsoft tunki sen karvalakkiin.

Mikli on kuulunut Mac-populaatioon koko uransa. Mac hänellä on nytkin mukanaan, PowerBook G3 Lombard sivupöydällä.

Mac on ainoa oikea työkalu Alain Mikli -miehen tyyliselle ammattilaiselle, ihmiselle joka tietää mitä tarvitsee. Mikli tarvitsee oikeanlaista atmosfääriä, joten hän kytkee PowerBookinsa kokoustilan äänentoistolaitteistoon ja soittaa tauoilla Chemical Brothersin tuoreinta levyä, lujaa.

Peacock.

Mac on elämäntapa, johon PowerPoint ei kuulu. Henkilökohtainen kumppani, jota hipelöidään vain kahden kesken. Mutta silloin tällöin elämäntapaa ja kumppania, varsinkin jos ne ovat yhtä tyylikkäitä kuin Mac, sopii esitellä muille. Tätä korostavat Macin muotoilu ja selkeästi erottuva omenalogo, joka on kuin kimaltava timantti trimmatun trophy-vaimon katseita vangitsevassa kaulariipuksessa.

Lehtiötaulussa sen sijaan on välittömyyttä, se on dynaaminen ja spontaani väline. Tussin suhista paperilla yleisö näkee ajatuksen hahmottuvan tässä ja nyt. Kiihkeä kokemus jaetaan eläväisesti toisin kuin PowerPointin siivutellessa hidasta köntsäänsä taustakankaalle pc:n tuhnuista hajua erittäen ja ylikerroksilla käyvän tuulettimen ähissä. Jos asiaa vaivautuu miettimään, ja Miklihän rakentaa toimitusjohtajasta poiketen esityksensä aina sen varaan, että joku saattaa juuri tätä asiaa mieltiä, PowerPoint-presentaatio henkii valmiiksi suunnitelmista ja on siksi niin tolkuttoman jähmeä. PowerPoint on

kivitalu, joka antaa käyttäjästään tylsän varmistelevan kuvan. Toimitusjohtajalla ei ole aikaa harjoitella esiintymisiään niin paljon kuin Miklillä. Toimitusjohtajalle julkinen esiintyminen on sekundäärinen tapahtuma, välttämätön välietappi, kusitauko, ja hänen on roiskittava juttunsa aina ikään kuin kiireessä, jossa lomassa ja pääosin lonkalta. Silloin PowerPointista on hyvä ottaa tukea. Miklin esityksen spontaanisuus on viimeistä piirtoa myöten suunniteltu kuten hänen surffitukkansa, siksi lehtiötaulu. PowerPoint on kiveä, lehtiötaulu lihaa ja verta, tussi tulta, Mikli liekeissä kuin palava pensas. Toimitusjohtaja on Mooses, hän tulee Siinailta PowerPoint-esityksen kanssa. Mikli on hurmoksellinen herättäjä, tussilla kaatava ylivainio.

Toimitusjohtajaa kiinnostaa mennyt ja tuleva, Mikliä nykyisyys. Mikli hahmottaa kokonaistilanteen piirtämällä maapallon. Kuoren alla kvartaalit muljahtelevat mannerlaattojen tavoin. Analyttikot ovat pienempiä seismologeja, jotka tarkkailevat tapahtumia maanpinnalta. Raportit viedään toimitusjohtajalle, joka kuuluttaa vuorelta tilastot ja ennusteet. Hänen opastuksensa mukaan työväki kipittää maan alla laatalta toiselle jatkuvassa oravanpyörässä. Mikli elää hetkessä, muutoksessa, vuosineljännesten alla sykkivässä hornankattilassa kentän pulsia tunnustellen. Hän on välittäjäainetta, jatkuvassa liikkeessä. Rautaytimen kohdalle, kaiken koossa pitävän magneettisen voiman lähteeksi Mikli piirtää paksuimmalla tussillaan sydämen.

Rakkaus, Mikli sanoo liikutusta äänessään. Rakkaus on tärkeintä. Olenaisiin asia tässä kaikessa. Essentia. Mikli käyttää essentia-sanaa, vaikka tietää sen aiheuttavan hämmennystä yleisössä, jälkikäteen takuulla ivallisia toistojakini. Miklin eräs tuttava viljelee samaa sanaa ja muita vastaavia ilmauksia, ylättyyliltä haiskahtavia, puolikeksittyjä, anglismeja, latinismeja, svetisismejä, pseudoanglismeja ja niin edelleen, ja Mikli itsekin ivaa tuttavaansa selän takana juuri tästä syystä. Mutta ärsyttävä sana on parhaimmillaan aivoihin takertunut purukumi, avainymmärtämiseen jos vain jaksaa jauhaa tarpeeksi, ja joka tapauk-

sessä joku aina tajuaa, edes asiayhteydestä, tai ottaa selville, ja se yksikin joku on Miklille riittävästi.

Mikli pitää tauon ja hörppää kahvia. Sokos Hotelin automaatti on lypsänyt latten paskarajan takaa, mutta juomisen akti on pääasia.

Mikli ei mieli toimitusjohtajan tavoin esiintyvänsä varsinaiselle yleisölleen. Entisenä mainostoimiston auteurina hän esiintyy mielessään aina oman alansa ammattilaisille, joiden hän tietää arvostavan vaaraa, nopeutta ja yllättävyyttä. Mikli kokee olevansa puhetalouden formula ykkönen, mutta ilman autourheilun junttipiirteitä, lippalakkeja, haalareita, varikkotyttöjä, kuljettajien idioottimaisuutta, huonoa kielitaitoa, mölisevää yleisöä. Mikli ajattelee vauhtia, vääntömomenttia ja virtaviivaisuutta. Sorjaluinen tumma mies näyttääkin F1-latinolta, jonka kapeat lanteet solahtaisivat helposti ohjaamoon, vaikka tosikuskiksi Mikli onkin kymmenisen senttiä liian pitkä. Tosikuski tai ei, sukkulan puikoissa syntyy vauhtisokeus, jossa aika ja paikka lähtevät käsistä. Itsensä tien päälle ulkoistaneen Miklin olemukseen tulee poissaoloa, jonka takarivin flanellipaita paskafarkku panee merkille.

Taas tulee Miklille tuomio, tällä kertaa alimmalta oikeusasteelta, katutasolta: siinä mies puhua pälpättää tunnista toiseen, viuhtoo etelämaisesti käsillään, riehuu kuin Rele Kosunen, heittelee tavaroita, seisoo pöydillä, huutaa, kiroilee, tussaa, tussaa, naurattaa eturivin perseennuolijoita, itkeekö se, on kuin viisi miestä, lehtiötaulukin on viisi – ja jokin hiipivä intuitio matelee paskafarkun aivopoimuissa, aavistus siitä, että kaikkien A-ykkösten, inspiroivien sitaattien, elävän elämän anekdoottien, kolmen sanan mottojen, kolmioiden, ympyröiden ja neliöiden suojaama esitys on vain äärimmilleen viritettyä, kymmenien, satojen, tuhansien testien ja koeyleisöjen suodattamaa, raiteilla kulkevaa jalostetta.

Tänne ytimeen, Mikli sanoo ja naputtaa maapallon sisään piirtämänsä rautasydäntä, tänne päästään kun riisutaan pois

kaikki turha tilpehööri. Tämän asian eteen joudutaan vasta sitten, kun uskalletaan siivota tieltä kaikki se sattumanvarainen kuona, jota me raahaamme mukana syntymästä asti. Syntymäkin on täyttä sattumaa. Kulunein suomalainen sanonta kuuluu, että on lottovoitto syntyä Suomeen. Jonkin laskelman mukaan lottovoitto on epätodennäköisempi, mutta maailman-kaikkeudelliseen mittakaavaan vietyinä Suomeen syntyminen, syntyminen ylipäänsä, tietyn yksilön syntyminen, se on niin epätodennäköinen tapahtuma, että sen matemaattisen esityksen desimaalijonossa paperi loppuu kesken ja laskin tilittaa. Kyseessä on nimenomaan arvonta. Jonkun munasolu ja jonkun siittiö kohtaavat jossain ajassa ja paikassa, ja tuloksena olen minä. Juuri minä eikä kukaan muu. Pulpahdan olemiseen kuin kosminen kupla, jollain planeetalla, jossain valtiossa, jollain maantieteellisellä alueella, jossain ilmastossa, jossain poliittisessa systeemissä, jossain uskontokunnassa, joidenkin aatteiden, tietojen, uskomusten, epäilyjen, luulojen ja ennakkoluulojen piirissä, jossain suvussa, jossain perheessä. Kaikki tämä arvottu sidoksisuus lastataan puolustus- ja arvostelukyvyyttömän olennon selkään, sanotaan että se on lottovoitto ja oletetaan että lastinkantaja pitää siitä kiinni, tarvittaessa henkensä uhalla ja toisia tappamalla.

Odotukset, Mikli sanoo ja kirjoittaa sanan taululle maapallon viereen. Kyse on odotuksista, joita meihin kohdistetaan. Mikli ympyröi odotukset-sanan ja piirtää nuolia ympyrästä kohti maapalloa.

Paljon odotuksia, Mikli sanoo ja katsoo piirtämäänsä kuvaa. Erilaisia odotuksia, mutta yksi asia yhdistää niitä: ne liittyvät aina tulevaan ja sisältävät lupauksen paremmasta. Meiltä odotetaan, että me teemme jotain tai että me olisimme jotain. Silloin tulevaisuudessa asiat olisivat paremmin. Meidän pitäisi uhrata nykyhetki huomisen eteen. Kärsiä jotta voisimme nauttia.

Ehkä, Mikli lisää. Tulevaisuushan on aina vähän epävarma. Pitää kärsiä, että voi ehkä joskus nauttia. Uhraus ja kärsimys.

Työ on nykyihmisen jumala.

Ken uskoo työhön, pelastuu.

Ken tekee työtä, pelastuu.

Hallitusten tehtävä on muistuttaa ihmisiä toimeentulon menettämisen mahdollisuudesta, riiputtaa miekkaa pään päällä. Kilpenä on yhteiskuntasopimus.

Työ on jumala, ja työpaikka on taivaspaikka.

ISBN 978-951-0-43087-3

84.2

wsoy.fi

Pääliys Elina Warsta, *solmu.nu*